

Конгрес
Українських
Націоналістів

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

Любіть Україну!

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

20 листопада 2007 року № 47 (211)

ЗАЯВА

Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів

Уряд Віктора Януковича, сформований на початку серпня 2006 року так званою "антикризовою" коаліцією Верховної Ради попереднього скликання, замість обіцяного "покращення життя вже сьогодні" привів Україну до глобальних катастроф, що несуть не лише екологічну загрозу навколишньому середовищу, а й мільярдні матеріальні збитки та значні людські жертви.

Чого варті лише аварії потягу з фосфором під Ожидовим на Львівщині, швидкісного експресу Дніпропетровськ-Київ на залізниці у Києві, вибух на газопроводі, пожежі в лісах Криму й Херсонщині!

Після некваліфікованої реакції на ці події міністрів Нестора Шуфрича та Миколи Рудьковського Президент України Віктор Ющенко зажадав їхньої негайної відставки. Але Прем'єр-міністр Віктор Янукович знехтував вимоги Президента. Як наслідок – безвідповідальність керівника уряду призвела до таких глобальних катастроф, як вибух газу в житловому будинку в Дніпропетровську, що призвів до людських жертв, велике екологічне лихо в Керченській затоці...

Окремо варто зупинитися на останній трагедії, що сталася на шахті імені Засядька в Донецьку, яка належить депутату від Партії

регіонів Юхиму Звягільському. В результаті ігнорування правил техніки безпеки загинули десятки гірників. Чи будуть цього разу покарані винуватці аварії? Хто понесе відповідальність за людські жертви? Чи буде належне реагування з боку Генеральної прокуратури?

На фоні цих трагічних випадків у країні продовжують зростати ціни на енергоносії, комунальні послуги, пасажирські перевезення, продовольчі товари...

Куди заведе Україну нинішній уряд "професіоналів" – уряд катастроф і трагедій, який фактично проводить неоголошену війну проти держави і народу?

Враховуючи нездатність нинішнього уряду виконувати свої обов'язки перед державою і народом, Конгрес Українських Націоналістів звертається до Президента України Віктора Ющенко з проханням відправити уряд Януковича у відставку.

Вважаємо, що РНБО необхідно провести ретельний аналіз діяльності уряду Януковича з метою запобігання подальших кризових явищ у нашій країні. Необхідно притягти до персональної відповідальності високопосадовців за людські жертви й завдані державі матеріальні збитки.

Враховуючи ситуацію, що склалася в державі, Конгрес Українських Націоналістів звертається до новообраних депутатів Верховної Ради України від блоків НУНС та БЮТ з вимогою виконати обіцянки, дані виборцям, і створити демократичну коаліцію у парламенті, яка сформує уряд народної довіри.

Конгрес Українських Націоналістів глибоку сумує з приводу трагедії на шахті імені Засядька, що забрала життя багатьох людей, і висловлює щирі співчуття рідним і близьким загиблих гірників.

Ситуація в державі викликає занепокоєність багатьох наших громадян. До редакції надходять листи, в яких – тривога і обурення з приводу цинічного і брутального наступу на базові цінності української нації і україн-

ської держави, що набирає загрозливих обертів. Люди звертаються насамперед до Президента Віктора Ющенко, вірячи в його істинний патріотизм, із закликами зупинити, поки не пізно, свавілля і глум над націо-

нальними ідеалами, і використати всі можливості влади для того, щоб адекватно відповісти на виклики, які становлять реальну загрозу для Української держави. Нижче друкуємо кілька таких звернень.

ЗУПИНИТИ ІДЕОЛОГІЧНУ ОКУПАЦІЮ!

ЗВЕРНЕННЯ

Президенту України
Віктору Ющенко,
громадським організаціям України

У вересні 2007 року Українська Патріотична Асоціація (23 громадські об'єднання), а 30 жовтня 2007 року 10 організацій Севастополя оприлюднили Звернення до глави держави з вимогою демонтувати пам'ятник Катерині II в Одесі та не допустити зведення монументу в Симферополі та Севастополі, тим самим дати радикальну і рішучу відсіч антиукраїнським діям та намірам представників президентської вертикалі влади цих міст.

Однозначно такі дії представників влади руйнують Україну і призводять до цілеспрямованої дестабілізації ситуації в

державі і південному регіоні зокрема. Нащадкам німецьких нацистів навіть на думку не спадає вшановувати пам'ять Гітлера в Німеччині, а в Україні російські переселенці за підтримки окремих представників української влади чинять дії, які спрямовані проти національної гідності нації. Спонсори подібних заходів і не думають про увічнення людей, які справді розбудували міста нашої держави. Натомість, зведенням монументів імперським тиранам України вони паплюжать і знеславляють українську націю.

На виправдання встановлення пам'ятника Катерині II можновладці Севастополя (Куніцин, Саратов та інші) пропонують одночасно звести монументи гетьману Сагайдачному і депортованим народам Криму, намагаючись таким чином заспокоїти громадськість. Це – лукавство і

близьнрство стосовно народу України і держави. Зведення монументу російській цариці німецького походження роз'єднує людей і сіє міжнародну ворожнечу, яка в Одесі вже призвела до кровопролиття.

Годі повторювати та нагадувати про біди, які принесла Україні Катерина II. Але вся пропагандистська система Півдня та Сходу України, яка досі керується з Москви і не контролюється з Києва, розповідає виключно про "доброту" цариці-тирана. У Севастополі представники влади перейшли виключно до односторонніх виступів на користь зведення пам'ятника Катерині II, не допускаючи ніяких дискусій з цього питання.

Упродовж чотирьох місяців українська громадськість звертається до Вас і масово протестує проти встановлення пам'ятників катам України на нашій землі.

Ми знову висловлюємо своє негативне ставлення до намагань навмисної дестабілізації ситуації в регіоні, до спроб увічнити царських тиранів українського, російського та кримсько-татарського народів у незалежній Україні.

Вимагаємо не допустити помилок із встановленням пам'ятника Катерині II в Одесі та не допустити зведення монументів в Севастополі, Симферополі й інших містах України. Це не боротьба з пам'ятниками, як намагаються представити ситуацію апологети відродження імперських символів, а попередження розгорнутої ідеологічної окупації України.

Українська патріотична асоціація –
23 громадські об'єднання.

Продовження теми на 3-й стор.

4 7

Дорогі читачі! Розпочалася передплата на газету "Нація і держава" на 2008 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2008 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 2,17 грн., 3 місяці – 6,16 грн., 6 місяців – 11, 32 грн., на рік – 21, 84 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

4 820102 210017

НА ТИЖНІ

КЕПСЬКО, ХЛОПЦІ, КЕПСЬКО

Те, що зараз відбувається на ниві створення "демократичної коаліції", дуже вже нагадує минулорічну тяганину, – з тією лише різницею, що наразі у парламенті нема Мороза, аби так само напашки "розрубати" демократичного вузла, спокусившись на заманливу в'язанку сіна, почеплену поперед дишля, і продемонструвати таким чином людям свою істинну сутність. Щоправда, відсутність у парламенті політика з клеймом "іуду" аж ніяк не означає, що повторення "пройденного" неможливе. Дежавю є ймовірним, тільки в іншому "форматі", з іншою розв'язкою.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

Схоже на те, що за давня "хвороба" демократів – недотримання слова, необов'язковість, хвороблива амбіційність, превалювання особистого над державницьким, національним – пустила метастази настільки глибоко, що викоринити її можна лише позбувшись багатьох її теперішніх носіїв, "канонічна" частина яких приватизувала почесне звання "українських патріотів", а інша, більш "модерна" і відкрита до зовнішніх впливів – "любить Україну" по-своєму невисипуче – до глибини своїх кишень.

Зневірені виборці – з числа тих, хто голосував за БЮТ та НУНС, ніяк не можуть второпати, що насправді відбувається. Чому їхні обранці, яких вони провели до парламенту, знову ніяк не можуть між собою домовитися? Що їм заважає порозумітися цього разу?

Днями лідер списку НУНС Ю. Луценко публічно зізнався в наявності протиріч всередині політичного блоку. "Є не менше 3–5 депутатів, які чують інтереси Петра Олексійовича (Порошенка). Є не менше 10 депутатів, які добре чують, що хоче Віктор Іванович Балого. Є не менше 30 депутатів, які добре чують позицію Кириленка", – зазначив Луценко. "Також на сьогоднішній день явно, що група, яка тягнє до Балого, демонструє незгоду з загальнополітичною лінією блоку і навіть з самою "Нашою Україною", демонструє свої окремі амбіції", – переконаний він.

У свою чергу, секретар РНБО І. Плющ не менш відверто зізнався в тому, що він не виключає ймовірності створення коаліції між НУНС і Партією регіонів. "Якщо в парламенті не буде 300 голосів, виходить, не буде і політичної стабільності. Тому потрібно створювати коаліцію, яка була б прообразом коаліції національної єдності", – заявив глава Радбезу.

300 голосів "коаліції національної єдності", про яку згадує Плющ, – це, зрозуміло, Партія регіонів плюс та частина нашоукраїнців, які підтримують подібний варіант. Один із чільних регіоналів Б. Колесников, людина, яку називають найближчою до Р.Ахметова, в свою чергу, не виключив можливості створення такої коаліції, хоча й не підтвердив проведення перемовин.

Якщо "коаліція національної єдності" таки стане реальністю – чим у такому разі відповість Тимошенко?

Зрозуміло, що вона, як і обіцяла, почне готуватися до президентських виборів, які безперечно вииграє, оскільки важко уявити після цього переможцем цих виборів нинішнього главу держави. Від створення союзу із донецькими Віктор Ющенко втратить значну частину своїх прихильників (яких і так небагато), а нових, звісно, не додасться.

З іншого боку, хто гарантуватиме, що "демократична коаліція" кількістю у 228 голосів є життєздатною, і не розвалиться через якихось два-три місяці?

Воістину: куди не кинь – усюди клин.

Щоправда, винуватити в тому, що відбувається, демократам-нашоукраїнцям потрібно насамперед себе. Кепсько, хлопці, служите народу, кепсько. Це вам не мітингувати, зриваючи голоси...

Зрештою, не можна виключати, що з боку БЮТ може ініціюватися сценарій процесу руйнування демократичної коаліції, адже у разі, якщо справи у демократів йтимуть погано, Тимошенко зробить усе можливе для того, щоб самій вчасно покинути потопаче судно, звинувативши в усьому якщо не Януковича, то Ющенка.

Часу на аргументовану відповідь у Віктора Андрійовича буде не так багато, та й "любі друзі" зроблять усе можливе, аби довести ситуацію до абсурду.

Продовжуючи тему, зауважу, що один із публічних сподвижників Тимошенко – Микола Томенко на диво прудко відреагував на заяву Плюща. Щоправда, його реакція схожа на банальне "ти сам дурень". А як же інакше сприймати дешеві звинувачення з боку Томенка на адресу Плюща в тому, що той, виявляється, перевів у свою власність будинок у "Пущі-Водиці", який за ним закріплено в довгочасне користування як за екс-спікером парламенту? Томенко звинуватив Плюща також у тому, що його було зареєстровано депутатом ВР шостого скликання за відсутності необхідних документів. "Виникає питання: чи це – відверта "антипрезидентська" діяльність секретаря РНБО Івана Плюща, чи його власна ініціатива як політика з великим досвідом, що був не останньою людиною за часів Кучми-Кравчука, чи це елемент політичної гри, в якій Іван Плющ відіграє роль негативного героя?", – запитує Томенко.

Ну що тут скажеш?

Нещасною є країна, долю якої вирішують люди, не здатні піднятися до висоти державницького мислення.

ЗУПИНИТИ ІДЕОЛОГІЧНУ ОКУПАЦІЮ! ЗВЕРНЕННЯ

Шановний пане Президенте!

Ми, громадяни України, доручили Вам керувати Українською державою, за волю і долю якої тисячі українців склали свої голови.

Минуло 16 літ від дня проголошення відновлення самостійної України. Споглядаючи на те, що діється в Українській державі, запитуємо: хто сьогодні керує державою? І хто відповідатиме за антидержавні дії?

24 листопада 2004 року відбулася спроба створити на терені суверенної Української держави "Юго-Восточное государство" із столицею в Харкові. І за цей злочинний акт досі ніхто не покараний. Навпаки, учасники цієї акції стали депутатами Верховної Ради України. А Ви допомогли їм створити уряд...

В Україні створено і зареєстровано низку ворожих до Української держави організацій, які проводять свої акції. Щоб продемонструвати українській нації, що вони плюють на її святині, не полінувалися аж на Говерлу забратися. Де ж наше Міністерство юстиції, де СБУ?

Апофеозом антиукраїнських дій стало відкриття в Одесі, під покровом міської влади, міліції та Партії регіонів, пам'ятника лютому ворогові України. А на черзі – Севастополь.

Це така ганьба перед світом!

І якщо, не дай Боже, при владі й надалі залишаться регіонали, то що тоді буде з Українською державою?

А Ви, пане Президенте, вдруге про "Універсал" заговорили.

Та чи можна що-небудь підписувати з людьми, які не вміють дотримувати слова, а закони пишуться не для них, а для електорату?

Тим більше, що Україна для цих людей – як частина Донецького краю, де вони можуть робити все, що завгодно, ні за що не відповідаючи. За їхніми "поглядями", і в цілій Україні вони можуть таке робити, і дозволу не будуть питати.

Попробували б так українці вести себе на терені Росії: і мову українську другою державною оголошувати, і школи українські відкривати... А то єдину на всю Росію українську бібліотеку в Москві – і ту хочуть знищити!

Шановний пане Президенте!

Чи не пора покласти край усім ворожим діям в Україні і навести порядок?

З повагою до Вас

Стефанія КОСТЮК,

голова Івано-Франківської обласної організації Всеукраїнської Ліги Українських Жінок

Олександр ІСТОМІН

ЗА ХУТОРОМ-МИХАЙЛІВСЬКИМ

ХТО ЦІЛИТЬСЯ В ПУТІНА?

В Росії – політична турбулентність. Боротьба за владу набирає обертів

Як відомо, в Росії 2 грудня відбудуться вибори до Держдуми. Незважаючи на нібито сильну передбачуваність російського сценарію виборів ("Путін і Єдина Росія" – это наше всё!"), насправді за фасадом узаконеного російського авторитаризму нуртують досить неспокійні сюжети. Про це – в статті московського журналіста, запропонованої до друку в нашій газеті.

І ось – новий скандал зі згадуванням тієї нещасливої справи і нові арешти – вже генерала Олександра Бульбова та інших його колег з Держнаркоконтролю, який очолює генерал Віктор Черкесов. Але до чого тут Бульбов і Держнаркоконтроль?

А до того, що єдиною людиною в оточенні президента, здатною довести цю темну і небезпечну справу до кінця, виявився саме Віктор Черкесов зі своєю новою спецслужбою. Черкесов, розуміючи всю відповідальність, призначив свою перевірену людину Олександра Бульбова вести справу "Трьох китів". Навесні 2005 р. Путін доручив Черкесову розслідування ще однієї неспростої "справи про китайську контрабанду", у якій теж виявилися задіяні чини з ФСБ. І знову в Держнаркоконтролі очолює його розслідування О. Бульбов.

Бурхливий і публічний скандал слідами здавалося б вже забутої "кремлівської" справи викликає у російського суспільства багато важливих питань. І питання ці зовсім не кримінального, а політичного

характеру. Мова йде, поза сумнівом, про прийдешню зміну влади і про страхи, які відчують у зв'язку з цим деякі люди в оточенні Путіна.

Факт залишається фактом: Путін особисто доручив голові Держнаркоконтролю В. Черкесову розслідувати дві справи, а в результаті серйозно постраждали не винуватці, а ті, хто ці справи сумлінно розслідував. Більше того, люди, що розслідували цю непросту "кремлівську справу", публічно і демонстративно заарештовуються за незначних приводів.

Висновок напрашується сам собою: російський президент, очевидно, втрачає контроль над своїм оточенням перед вирішальною для країни подією – майбутніми парламентськими і президентськими виборами. І НЕ ВІН призначає наступника, а ЙОМУ призначають (або збираються призначити, нав'язати, запропонувати) наступника.

Як стверджують незалежні і некеровані з Кремля експерти, "по суті справи, цей конфлікт говорить про те, що політичні інсайтери в путінському оточенні

починають виходити в публічну площину, починають заявляти про себе як самостійні фігури. І те, що Путін не може цей конфлікт погасити, свідчить про те, що він починає слабнути". На думку російського політолога Володимира Мілова, змінився характер стосунків Путіна з власним оточенням. Президент вже не може командувати "силовиками", як раніше, і вимушений лавірувати і домо-влятися. А вони, на думку політолога, незадоволені його політикою, висувують свої ідеї, альтернативні економічному лібералізму.

Чим ближчі парламентські і президентські вибори, тим сильніше розгойдується човен президентської вертикалі в Росії, яку так ретельно і так довго вибудував Путін. Політична турбулентність захльостує навіть там, де, здавалося, ще недавно нічого не провіщало грози.

Ось уже деякі генерали "не можуть мовчати" – голосно заявляють, що треба "розкрити" російський Стабфонд для посилення військово-промислового комплексу. А колись слухняний глава "Ощадбанку" вже публічно виступає проти свого "наступника", "спущеного" йому Кремлем. І майже кожного дня – погані новини з Інгусетії, Чечні і Дагестану – там убили мільйонерів, тут знову розстріляли російську сім'ю.

Притому, що всіх бандитів вже давно, як запевняли, "замочили в сортирі". Але – знову вибух автобуса в Тольятті.

Стає зрозуміло: хтось цілиться в Путіна, щоб, можливо, дестабілізувати ситуацію, самому зайняти його місце. Хаос, в який у боротьбі за владу може скотитися країна тисяч ядерних боєголовок, загрозуватиме вже не тільки самій Москві і її кремлівським небожителям.

м. Москва

Інна ВОЛОСЕВИЧ,
"Нація і держава"

НА ВІДСТАНІ ЧАСУ

УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ З ВОРКУТИ

Слідом за поколінням розстріляних поетів 30–40 рр. минулого століття прийшло покоління репресованих 50–60 рр. минулого століття. І якщо талант поетів "розстріляного відродження" ще встиг сягнути перед людством за короткий час облудного загравання більшовиків із поневоленими народами, то про їхніх наступників ми дотепер мало що знаємо, бо вони відразу ж засилювали в сибірські табори за перших ознак своєї нерадянськості, українськості. Скільки українських талантів загинуло в муках і невідомості в безмежних снігових пустелях Далекої Півночі!..

Одного з таких мучеників-поетів на ім'я Микола Козак відкриває світові його земляк, професор канадського університету Альберти Анатолій Романюк.

Микола Козак народився у травні 1914 році в селі Клішківці біля м. Хотина на Буковині. Одинадцятирічний Анатолій Романюк провів 2 роки, навчаючись у Новоселицькій гімназії, під опікою "дяді" Миколи. "Микола Козак... мав великий вплив на формування моєї національної сві-

домості", – згадує пан професор. Політичні дебати і український патріотизм стали новим захоплюючим відкриттям для молодого Анатолія, який не бачив такого в своєму рідному селі Зарожани. "Для мене залишається таємницею, як за таких обставин народилося українство та глибокий патріотизм у свідомості Миколи Козака", – пише професор. – Такі молоді хлопці, як він... були білими круками нашого славного Хотинського краю в масі невігласів у національному розумінні". "Освіту він дістав румунською мовою. І взагалі дивно, що з нього став український поет, він же ніде української мови не вчився", – підтримує думку Романюка письменниця М. Матіос. Що ж, напевно, українцями не стають, а народжуються...

Після закінчення Чернівецького педінституту Микола Козак вчителював у с. Перебиківці, потім з відступом Червоної армії відбув військову службу в ру-

мунській армії, після чого у 1943 йому довелося осісти в Румунії. У 1950 році за доносом одного з клішківців у м. Крайові його схопили агенти НКВС як антирадянщика – в цей час його дружина ходила вагітною... Його двічі було засуджено до смертної кари, але згодом – до довічного ув'язнення в концтаборі у Воркуті, де і була написана більша частина його поетичної спадщини.

Одні поети пишуть від щастя, інші – від болю. Життя Миколи Козака склалося так, що йому доводилося писати від болю – щоб у пеклі не втратити здатності мислити, відчувати, творити... Мабуть, тільки "в таборах в'язнів, голодних працею, змучених в чорній куті шахт кровожерних холодних" (М. Козак, поема "На Воркуті") могли народитися такі рядки:

СУМНО...

Нічка темненька,
Зірка ясененька
В небі морга.

Де ти...

Миле серденько,
Плачеш тихенько,
Ти, дорога.

Пусто...

Пусто без тебе,
Хочу хоч де би
Стрінутись нам.

Де ти?

Де, озовися,
В сні покажися –
Душу віддам.Без тебе світ сумує зі мною,
Плаче степ за тобою,
Ти – кохана моя.
Для тебе квітне луг і діброва,
Ти моя чорноброва,
Незгасима зоря.

(м. Воркута, 1952 р.)

Під час ув'язнення Микола Козак брав участь у табірному повстанні, організованому українськими політв'язнями у 1953 році, події якого він змалював у

поемі "На Воркуті". Тим не менше, у 1957 році його звільнили, і він повернувся до сім'ї у Румунію, де під пильним наглядом НКВС йому довелося прожити до кінця життя. Після смерті поета у 1991 році його дружина Яна передала Анатолію Романюку рукописну збірку поезій.

21 жовтня в будинку-музеї Т. Шевченка відбулася презентація книги М. Козака "З наболілої душі". Це місце недарма було вибрано для проведення презентації, адже "Кобзар", як найвірніший друг та розрада, подорожував разом з Миколою Козаком по всіх тюрмах та засланнях.

На презентації виступали Анатолій Романюк, який ділився своїми спогадами про поета, директор будинку-музею Ольга Шевченко, поетеса Софія Майданська, героїня помаранчевої революції Параска Корольок та інші культурні і громадські діячі, зачитувались вірші М. Козака, заслужені артисти України співали народні думи. Так ми відзначили вихід другого доповненого видання поетичної збірки М. Козака "З наболілої душі" (перше видання вийшло у 1994 р. у Чернівцях, а передмову до нього написала відома українська письменниця Марія Матіос).

КАРЬ ПАМ'ЯТІ

55 ХВИЛИН ДОВЖИНОЮ В П'ЯТЬ РОКІВ

У столичному Будинку кіно відбулася прем'єра документального фільму "Берега Картузька", створеного канадським режисером українського походження Юрієм Луговим.

Микола СЕРГІЙЧУК,
"Нація і держава"

...Пролунав гудок, і ось уже в супроводі звичного перестуку коліс локомотив стрімко мчить залізницею. За вікном пропливають чудові краєвиди, лісові масиви. Потяг наближається до здавалося б, малопримітної станції Берега Картузька. І тільки тоді, коли дикторський голос за кадром повідомляє глядачеві про те, що цією залізницею упродовж п'яти років у 1934–1939 роках минулого століття прямували ешелони, що доставляли до Берега Картузької десятки тисяч бранців, яких піддавали тут жорстоким знущанням, стає зрозумілою особливість цього місця...

Так розпочинається захоплююча документальна кінострічка "Берега Картузька", створена представником української діаспори в Канаді Юрієм Луговим, який нині досить плідно працює в жанрі кінодокументалістики.

"Берега Картузька" – один з останніх творів режисера. А відбувся прем'єрний показ значною мірою завдяки ініціативі й наполегливості секретаря Спілки кінематографістів України з творчих питань, головного редактора журналу "Кіно-Театр" Лариси Брюховецької.

Відтворювані події на екрані тримали глядачів у напрузі упродовж усіх 55 хвилин (саме стільки часу триває стрічка).

Спираючись на архівні джерела, що підтверджуються унікальними кадрами кінохроніки, автор відтворив непрості взаємини між українцями і поляками на теренах Західної України в середині тридцятих років минулого століття.

Черговий виток жорстокого протистояння з новою силою розгорівся тут ще в двадцяті роки, коли внаслідок закулісних дипломатичних інтриг та відвертої інтервенції молода Українська Народна Республіка опинилася у цілковитій воєнній ізоляції, з якої, на жаль, так і не

спромоглася вирватися.

До честі українських патріотів, які опинилися на території, що опинилася під протекторатом Польщі, вони не змирилися з гіркою долею, а наполегливо боронили свої права, протистояли суцільній колонізації, чинили гідний спротив економічним і соціальним утискам і навіть вдавалися до політичних замахів на лідерів реакційного режиму.

І тоді "з'явилася" Берега Картузька. Невеличке містечко, що знаходиться нині на території сучасної Білорусі, постало у 1934 році за розпорядженням найвищого керівництва Польщі як місце, де розмістився найстрахотливіший концентраційний табір. Упродовж п'яти років (до нападу фашистської Німеччини на Польщу в 1939 році) десятки тисяч бранців (головним чином українців) тут фізично й духовно ламала злочинна репресивна машина.

Не можна без болю, співчуття й хвилювання слухати свідчення в'язнів Берега Картузької, на долю яких випали нелюдські тортури, знущання й приниження у таборі жаху. Багато українських патріотів загинули від рук польських катів, але вистояли, не втратили гідності.

Хронологічно простежуючи дні, тижні, місяці й роки Берега Картузької того суворого періоду, Юрій Луговий вдало залучає до коментування подій, що відбувалися в таборі, не тільки безпосередніх учасників і свідків, а й таких авторитетних і відомих дослідників історичної минувшини України, як Тарас Гунчак (США), Ярослав Розумний (Канада), Роман Висоцький (Польща) та деяких інших.

Відтак – автор стрічки зумів не просто спресувати в п'ятдесяті п'яти хвилинах п'ять років трагічної долі наших співвітчизників, яким судилося жити й боротися з польським режимом у передвоєнні

роки на західноукраїнських землях, а й познайомити глядача ще з однією, на жаль, значною мірою забутою сторінкою життя українського народу.

Після прем'єри фільму Юрію Луговому щиро дякували за створення "Берега Картузької" внучка воєводи ОУН-УПА Ольга Фіщук і Валерій Бублик. А художник-архітектор Анатолій Брус, не приховуючи свого захоплення, підкреслив, що Юрій Луговий – один з перших, хто звернувся до цієї непрості теми.

– Що спонукало Вас до створення "Берега Картузької"? – запитую Юрія Лугового.

– Насамперед пам'ять про рідну тітку Галину Столяр, яка колись мешкала на тих теренах. Вивчаючи її життя, виявив, що стосунки між українцями й поляками тоді були якимись дивними. Так натрапив на документи про Берега Картузьку. Працював над фільмом протягом 2000–2002 років. Після цього шукав кошти, щоб викупити копії архівних документів. У цьому мені дуже допомогла дружина Зоряна, яка стала справжнім співпродюсером стрічки. У реалізації проекту фінансово допомагали близько 20 громадських організацій США і Канади.

Першими глядачами україномовної версії "Берега Картузької" (є намір зробити також англійськомовну, французькомовну і російськомовну) стали представники української діаспори в Монреалі. Потім презентації пройшли у Чикаго, Торонто, Вінніпезі. Тепер з фільмом познайомилися в Києві. Сподіваюся, що незабаром він продемонструватиметься і в інших містах України.

Крім того, мені приємно, що українські фахівці тепло сприйняли стрічку, гідно поцінували мою працю.

Варто також зауважити, що в історії України є ще чимало "білих плям". Тому хочу побажати молодим українським колегам наполегливості у праці. Тоді спільнота обов'язково отримає можливість познайомитися з досі невідомими сторінками української історії про Голодомор, депортації, ГУЛАГи...

На світліні: Юрій ЛУГОВИЙ (крайній праворуч) серед учасників прем'єрного показу "Берега Картузької" у Київському Будинку кіно.

Шановні батьки, бабусі і дідуся,
вихователі шкіл
та дитячих закладів!

Зробіть подарунок своїм школярикам – передплатіть журнал "Світ дитини" на 2008 рік. Це єдиний патріотичний літературно-мистецький часопис в Україні, який формує юний світогляд в дусі християнської моралі та національної гідності.

Журнал "Світ дитини" заснований у 1919 році, заборонений і знищений советськими окупантами в 1939 році. Відновлений у 1994, послідовно продовжує традиції свого попередника. Ваші діти вивчатимуть звичаї, культуру, новітню історію на кращих зразках української та світової літератури.

Передплату приймають у кожному поштовому відділенні.

Наш передплатний індекс 48379.

